

Vec C-234/22

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

4. apríl 2022

Vnútroštátny súd:

Tallinna Halduskohus

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

4. apríl 2022

Žalobcovia:

Mittetulundusühing ROHELINE KOGUKOND

MTÜ Eesti Metsa Abiks

Päästame Eesti Metsad MTÜ

Sihtasutus Keskkonnateabe Ühendus

Žalovaná:

Keskkonnaagentuur

Predmet konania vo veci samej

- 1 Žaloba, ktorú podali Mittetulundusühing ROHELINE KOGUKOND [neziskové združenie (ďalej len „MTÜ“) Zelené spoločenstvo], MTÜ Eesti Metsa Abiks (MTÜ Pomoc pre estónsky les), Päästame Eesti Metsad MTÜ (MTÜ Zachráňme estónske lesy) a Sihtasutus Keskkonnateabe Ühendus (nadácia Združenie pre informácie o životnom prostredí) a ktorou sa navrhuje uložiť Keskkonnaagentuur (Agentúra životného prostredia, Estónsko) povinnosť vyhovieť žiadosti žalobcov o informácie a poskytnúť im súradnice trvalých plôch odberu vzoriek (trvale sledovaných plôch), ktoré sa používajú pri štatistickej inventarizácii lesov (statistiline metsainventuur, ďalej len „SMI“).

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu smernice 2003/4 (ďalej len „smernica o informáciách o životnom prostredí“). Podáva sa na základe článku 267 druhého odseku ZFEÚ.

Prejudiciálne otázky

1.1. Majú sa údaje, ako sú údaje o polohe trvalých plôch odberu vzoriek štatistickej inventarizácie lesov v konaní vo veci samej, klasifikovať ako informácie o životnom prostredí v zmysle článku 2 bodu 1 písm. a) alebo b) smernice o informáciách o životnom prostredí?

1.2. Ak podľa odpovede na prvú otázku ide o informácie o životnom prostredí:

1.2.1. Má sa v takom prípade článok 4 ods. 1 písm. d) smernice o informáciách o životnom prostredí vykladať v tom zmysle, že k práve dokončovaným materiálom alebo nedokončeným dokumentom alebo údajom patria aj údaje o polohe trvalých plôch odberu vzoriek štatistickej inventarizácie lesov?

1.2.2. Má sa článok 4 ods. 2 písm. a) smernice o informáciách o životnom prostredí vykladať v tom zmysle, že podmienka stanovená v tomto ustanovení – že zodpovedajúcu dôvernosť ustanovuje zákon – je splnená, ak požiadavka dôvernosti nie je ustanovená pre konkrétny druh informácií zákonom, ale prostredníctvom výkladu vyplýva z ustanovenia právneho aktu všeobecnej povahy, akým sú zákon o verejne dostupných informáciách alebo zákon o štátnych štatistikách?

1.2.3. Musí sa na uplatnenie článku 4 ods. 2 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí konštatovať skutočný nepriaznivý vplyv

na medzinárodné vzťahy štátu, ktorý môže vzniknúť v dôsledku zverejnenia vyžiadaných informácií, alebo postačuje konštatovanie zodpovedajúceho nebezpečenstva?

1.2.4. Odôvodňuje dôvod „ochran[a] životného prostredia“ uvedený v článku 4 ods. 2 písm. h) smernice o informáciách o životnom prostredí obmedzenie prístupu k informáciám o životnom prostredí, aby sa zaručila spoľahlivosť štátnej štatistiky?

1.3. Ak podľa odpovede na prvú otázku údaje, ako sú údaje o polohe trvalých plôch odberu vzoriek štatistickej inventarizácie lesov v konaní vo veci samej, nie sú informáciami o životnom prostredí, má sa v takom prípade žiadosť o informácie týkajúca sa takých údajov považovať za žiadosť o informácie podľa článku 2 bodu 1 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí, ktorá sa má spracovať podľa článku 8 ods. 2?

1.4. V prípade, ak je odpoveď na tretiu otázku kladná, majú sa údaje, ako sú údaje o polohe trvalých plôch odberu vzoriek štatistickej inventarizácie lesov v konaní vo veci samej, považovať za informácie o metódach analýzy, zberu a prípravy vzoriek, ktoré sa používajú pri získavaní informácií, v zmysle článku 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí?

1.5.1. V prípade, ak je odpoveď na štvrtú otázku kladná, možno prístup k takým informáciám, ktorý vyplýva z článku 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí, obmedziť z akéhokoľvek závažného dôvodu, ktorý vyplýva z vnútroštátneho práva?

1.5.2. Možno odmietnutie poskytnutia informácií na základe článku 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí zmierniť inými opatreniami, napr. opatreniami, ktorými sa výskumným a vývojovým inštitúciám alebo Dvoru audítorov na účely kontroly poskytne prístup k vyžadovaným informáciám?

1.6. Možno odmietnutie poskytnutia údajov, ako sú údaje o polohe trvalých plôch odberu vzoriek štatistickej inventarizácie lesov v konaní vo veci samej, odôvodniť cieľom spočívajúcim v zaručení kvality informácií o životnom prostredí v zmysle článku 8 ods. 1 smernice o informáciách o životnom prostredí?

1.7. Vyplýva z odôvodnenia 21 smernice o informáciách o životnom prostredí právny základ na poskytnutie údajov o polohe trvalých plôch odberu vzoriek štatistickej inventarizácie lesov?

Uvádzané právne predpisy Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady

90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, 2003, s. 26; Mim. vyd. 15/007, s. 375): odôvodnenia 10, 20 a 21, ako aj článok 2 bod 1 písm. a) a b), článok 4 ods. 1 písm. d), článok 4 ods. 2 písm. a), b) a h), ako aj článok 8.

Uvádzané vnútroštátne právne predpisy

§ 34 ods. 1 zákona z 10. júna 2010 o štátnych štatistikách (Riikliku statistika seadus, ďalej len „RStS“):

„Údaje, ktoré umožňujú priamu alebo nepriamu identifikáciu štatistickej jednotky, a teda zverejnenie jednotlivých údajov, sú dôverné údaje.“

§ 35 ods. 1 body 3 a 19, ako aj § 35 ods. 2 bod 2 zákona z 15. novembra 2000 o verejne dostupných informáciách (Avaliku teabe seadus, ďalej len „AvTS“).

§ 24 ods. 2 bod 1 a § 24 ods. 4 zákona zo 16. februára 2011 o všeobecnej časti zákonníka životného prostredia (Keskkonnaseadustiku üldosa seadus, ďalej len „KeÜS“):

„(2) Informácie o životnom prostredí sú akékoľvek informácie v písomnej, vizuálnej, zvukovej, elektronickej alebo akejkoľvek inej materiálnej forme o:

1. stave prvkov životného prostredia, ako sú vzduch a atmosféra, voda, pôda, zem, krajina a prírodné prostredie vrátane mokradí, pobreží a morských oblastí, biologická diverzita a jej zložky vrátane geneticky modifikovaných organizmov, a o interakcii medzi týmito prvkami;

...

(4) Na žiadosť osoby, ktorá si vyžiada informácie, držiteľ informácií vysvetlí metódy získavania údajov a poskytne prístup k informáciám o postupoch odberu vzoriek a analýzy.“

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 2 Dňa 12. marca 2021 predložili viaceré environmentálne organizácie – Mittetulundusühing ROHELINE KOGUKOND, MTÜ Eesti Metsa Abiks, Päästame Eesti Metsad MTÜ a Sihtasutus Keskkonnateabe Ühendus (ďalej spolu len „žalobcovia“) Agentúre životného prostredia (ďalej len „žalovaná“) žiadosť o informácie, ktorou žiadali, aby im žalovaná poskytla údaje, na ktorých je založená štatistická inventarizácia lesov (SMI) (ďalej len „základné údaje“), doplňujúce údaje potrebné na ich analýzu a údaje týkajúce sa súradníc trvalých plôch odberu vzoriek. Podľa opisu uvedeného na webovej stránke žalovanej je SMI náhodným zisťovaním, v rámci ktorého sa zbierajú informácie o lesoch Estónska. Prostredníctvom SMI sa sleduje dynamika celého tuzemského lesa ako celok a jej hlavným cieľom je poskytnúť prehľad o lesoch, zmenách, ku ktorým v nich dochádza, a ťažbe dreva.

- 3 Dňa 19. marca 2021 žalovaná čiastočne poskytla základné údaje týkajúce sa SMI, pričom neuviedla súradnice trvalých plôch odberu vzoriek. Odvolala sa na § 34 ods. 1 RStS, ako aj na § 35 ods. 1 bod 3 a § 35 ods. 2 bod 2 AvTS ako právny základ na odmietnutie poskytnutia údajov a tvrdila, že súradnice trvalých plôch odberu vzoriek sú údajmi s obmedzeným prístupom.
- 4 Dňa 7. decembra 2020 úrad na ochranu osobných údajov vyzval žalovanú, aby opätovne preskúmala žiadosť o informácie s cieľom uistiť sa o základe na obmedzenie prístupu a poskytla vyžiadané informácie. Podľa názoru úradu na ochranu osobných údajov zákon nestanovuje žiadne obmedzenie prístupu k údajom, ktoré obsahujú súradnice trvalých plôch odberu vzoriek. Žalovaná nevyhovela tejto výzve.
- 5 Dňa 19. apríla 2021 podali žalobcovia na Tallinna Halduskohus (Správny súd Tallinn, Estónsko) žalobu, ktorou navrhovali uložiť žalovanej povinnosť vyhovieť ich žiadosti o informácie a poskytnúť im súradnice trvalých plôch odberu vzoriek používaných pri SMI.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 Žalobcovia sa domáhajú, aby im žalovaná poskytla lokalizačné súradnice trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI v spojení s inventarizačnými údajmi jednotlivých plôch odberu vzoriek. Na základe uvádzaných vnútroštátnych predpisov tvrdia, že súradnice trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI, o poskytnutie ktorých požiadali, sú informáciami o životnom prostredí tak v zmysle vnútroštátneho práva, ako aj v zmysle práva Únie. Súradnice plôch odberu vzoriek sú podľa nich neoddeliteľnou súčasťou údajov týkajúcich sa SMI a v prípade nezverejnenia týchto súradníc by zverejnené údaje o ploche odberu vzoriek boli zbavené obsahu. Žalobcovia tvrdia, že nemožno dospieť k záveru, že súradnice, ktoré samy ešte nie sú definitívnymi informáciami o stave lesov, sa nemajú zverejniť ako informácie o životnom prostredí. Podľa ich názoru nie je účelom § 24 ods. 2 KeÜS vyňať informácie v nespracovanej forme alebo v inej forme, ktorá podobným spôsobom nie je definitívna, z pôsobnosti pojmu informácie o životnom prostredí.
- 7 Žalobcovia – s odvolaním sa na § 24 KeÜS a na smernicu o informáciách o životnom prostredí – tvrdia, že zákonodarca výslovne klasifikoval tak údaje, ako aj metódy ich získavania a informácie o postupoch odberu vzoriek a analýzy ako informácie o životnom prostredí. Súradnice trvalých plôch odberu vzoriek sú podľa nich informáciami o životnom prostredí v zmysle odôvodnenia 10 a článku 2 bodu 1 smernice o informáciách o životnom prostredí. Žalobcovia na základe odôvodnenia 20 a článku 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí tvrdia, že z práva Únie vyplýva zásada, že žiadateľovi sa v súvislosti so žiadosťou o informácie o životnom prostredí musí sprístupniť aj metodika zberu týchto informácií.

- 8 S odvolaním sa na odôvodnenie 21 smernice o informáciách o životnom prostredí žalobcovia tvrdia, že žalovaná je povinná sprístupniť súradnice trvalých plôch odberu vzoriek, keďže sú to informácie o životnom prostredí, ktoré súvisia s plnením úloh žalovanej. Žalobcovia navyše tvrdia, že základné údaje týkajúce sa SMI sú informáciami o emisiách do životného prostredia, ktoré sa používajú na zostavovanie inventára skleníkových plynov. Domnievajú sa, že preto sa väčšina vnútroštátnych výnimiek podľa článku 4 ods. 2 druhého pododseku smernice o informáciách o životnom prostredí, ktoré uvádza žalovaná, neuplatní.
- 9 Žalobcovia odkazujú na rozsudky Súdneho dvora Európskej únie v obdobných sporoch (rozsudok Súdneho dvora z 23. novembra 2016, Bayer CropScience a Stichting De Bijenstichting, C-442/14, EU:C:2016:890, a rozsudok Všeobecného súdu zo 7. marca 2019, Tweedale/EFSA, T-716/14, EU:T:2019:141) a na základe nich tvrdia, že základné údaje (vrátane materiálov a informácií o skúšobných podmienkach) a testovacie metódy sa musia zverejniť, lebo povinnosť zverejňovať informácie o životnom prostredí a najmä informácie o emisiách zahŕňa aj prístup verejnosti k informáciám o mieste a dátume emisií do životného prostredia, ako aj o strednodobých a dlhodobých účinkoch na životné prostredie. Súdny dvor podľa žalobcov zdôraznil, že zverejnenie informácií o životnom prostredí je všeobecným pravidlom a že dôvody na jeho odmietnutie sa majú uplatniť len výnimočne.
- 10 Žalovaná sa bráni proti žalobe a navrhuje zamietnuť ju.
- 11 Žalovaná uvádza, že klasifikovala informácie, o ktoré ide v prejednávanom prípade, na základe vnútroštátnych právnych predpisov ako verejne dostupné informácie, na poskytnutie ktorých neexistuje nijaký základ.
- 12 Podľa žalovanej medzi účastníkmi konania nie je sporné, že výsledky SMI, t. j. výsledky, ktoré opisujú okrem iného stav lesov Estónska, sú informáciami o životnom prostredí. Žalovaná zároveň uvádza, že súradnice trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI musia byť podľa metódy SMI, ktorá sa má použiť, dôverné, aby sa zaručila kvalita údajov vrátane získaných informácií o životnom prostredí. Žalovaná sa domnieva, že nie je jasné, že sporné údaje spadajú pod článok 2 bod 1 smernice o informáciách o životnom prostredí, a že samotná smernica o informáciách o životnom prostredí rozlišuje medzi informáciami o životnom prostredí a metodikou použitou pri ich získavaní, pričom samotná metodika a samotné informácie, ktoré sa jej týkajú, nevyhnutne nespádajú pod pojem informácie o životnom prostredí.
- 13 Žalovaná odkazuje na zásadu uznanú v medzinárodnej lesnej štatistike, z ktorej podľa jej názoru vyplýva, že lokality trvalých plôch odberu vzoriek musia byť dôverné. Podľa žalovanej vzhľadom na to, že lesná štatistika zostavená v tuzemsku je základom na plnenie medzinárodnoprávných záväzkov Estónskej republiky, ako aj na hodnotenie plnenia týchto záväzkov, je dôležité, aby Estónsko bolo schopné zostaviť medzinárodne uznanú lesnú štatistiku.

- 14 Podľa žalovanej môže byť okrem článku 4 ods. 1 písm. d) a článku 4 ods. 2 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí, ktorému zodpovedajú § 35 ods. 2 bod 2 a § 35 ods. 1 bod 3 AvTS, relevantný aj článok 4 ods. 2 písm. h) smernice o informáciách o životnom prostredí, podľa ktorého možno ustanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám o životnom prostredí sa zamietne, ak by ich zverejnenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť ochranu životného prostredia, ktorej sa informácie o životnom prostredí týkajú, napríklad miesta výskytu vzácných druhov. Skreslenie údajov spojené s ich poskytnutím podľa jej názoru môže ovplyvniť spoľahlivosť a kvalitu SMI, a teda nepriaznivo ovplyvniť aj záujmy spojené s ochranou životného prostredia.
- 15 Žalovaná tvrdí, že samotná SMI a údaje, ktoré sa jej týkajú, nespádajú pod článok 2 bod 1 písm. b) smernice, a preto z článku 8 ods. 2 smernice členskému štátu nemôžu vyplývať nijaké povinnosti týkajúce sa súradníc trvalých plôch odberu vzoriek. Článok 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí podľa žalovanej neukladá členským štátom povinnosť zverejniť podrobný súbor údajov týkajúci sa predmetov (pozemkov) používaných v rámci metódy SMI, ku ktorým patria aj súradnice trvalých plôch odberu vzoriek. Ak by však členský štát mal podľa článku 8 ods. 2 povinnosti týkajúce sa takých informácií, podľa názoru žalovanej záleží na tom, či prístup k takým informáciám možno obmedziť z akéhokoľvek závažného dôvodu, ktorý vyplýva z vnútroštátneho práva, pričom také dôvody nie sú obmedzené na dôvody na odmietnutie prístupu k informáciám o životnom prostredí (článok 4 ods. 1 a 2 smernice).

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 16 Hlavný cieľ SMI (National Forest Inventory/Národná inventarizácia lesov) spočíva v zostavení štatistických prehľadov o statuse, stave a využívaní lesných porastov v Estónsku, ako aj o využívaní pôdy a jeho zmenách. SMI – štatistická alebo národná inventarizácia lesov – je metóda na objektívne posúdenie väčších lesných plôch s čo najmenšími nákladmi. Výsledky meraní a hodnotenia sa získavajú na plochách odberu vzoriek, ktoré sú spojené do skupín a ktoré sa nachádzajú na stranách štvorcových parciel (tzv. traktov) s pevne stanovenou veľkosťou. Tieto parcely sú rozdelené na stále a dočasné. V súlade s podmienkami náhodného odberu vzoriek predstavuje každá plocha odberu vzoriek proporčne časť územia. Pozorované údaje sa zovšeobecnia a na základe nich sa zostaví štatistická správa o lesných porastoch Estónska. SMI organizuje žalovaná. Výsledky SMI sa uverejňujú na webovej stránke žalovanej.
- 17 Inventarizačné údaje týkajúce sa SMI sú údaje o polohe, meraní a hodnotení plôch odberu vzoriek. Predmetom sporu v prejednávanej veci je poskytnutie údajov o polohe trvalých plôch odberu vzoriek, ktoré sa v prejednávanom prípade označujú aj ako vyžiadané informácie.
- 18 Ako objektívny dôvod na obmedzenie prístupu žalovaná uvádza, že zverejnenie údajov o polohe trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI spôsobuje

nespol'ahlivosť výsledkov SMI, keďže toto zverejnenie by mohlo viesť k tomu, že rozhodnutia o obhospodarovaní lesov by sa menili v závislosti od toho, kde by sa nachádzali trvalé plochy odberu vzoriek na účely SMI. To by však viedlo k tomu, že výsledky SMI by už neboli objektívne a už by nezodpovedali skutočnému stavu lesov a využívania pôdy v Estónsku. To má zasa nepriaznivý vplyv okrem iného na plnenie povinností tejto krajiny týkajúcich sa predkladania správ v medzinárodných vzťahoch. Podľa názoru súdu žalovaná hodnoverne preukázala, že zverejnenie polohy trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI by mohlo viesť k pokusom zainteresovaných osôb o manipuláciu lesnej štatistiky, napr. s cieľom dosiahnuť väčšie objemy ťažby. Žalobcovia však uvádzajú, že nie je možné uistiť sa o pravdivosti zverejnenej štatistiky, keďže inventarizačné údaje týkajúce sa SMI nie sú úplne verejné. Kľúčovou otázkou prejednávaného prípadu je, ako možno prekonať rozpor medzi oprávnenými záujmami účastníkov konania.

- 19 Žalovaná uviedla v súvislosti so zverejnením inventarizačných údajov týkajúcich sa SMI tri možnosti.
- 20 Po prvé súčasný stav: Inventarizačné údaje plôch odberu vzoriek sú verejné, ale konkrétne inventarizačné údaje nemožno spojiť s konkrétnou plochou odberu vzoriek, keďže súradnice plochy odberu vzoriek nie sú známe. To umožňuje analýzu inventarizačných údajov a štatistickej metódy ako takej, ako aj – v prípade potreby – napríklad kritiku výsledkov SMI pomocou vedeckých argumentov, napríklad ak iné vedecké metódy vedú k iným záverom než SMI (t. j. reprezentatívnosť SMI je zaručená, ale je možná aj kritika metódy).
- 21 Po druhé zverejnenie samotných súradníc: Okrem súčasného stavu by boli známe plochy odberu vzoriek, čo by umožnilo presne identifikovať všetky lokality, ktorých parametre ovplyvňujú výsledky SMI. Zároveň nie je jasné, ktoré konkrétne údaje ovplyvňujú výsledky SMI v určitej lokalite. Žalobcovia by mohli náhodne analyzovať plochy odberu vzoriek a porovnať ich s inventarizačnými údajmi týkajúcimi sa SMI. Dôkladnou analytickou prácou sa môže podariť spojiť plochy odberu vzoriek s inventarizačnými údajmi, ale je to namáhavé a vyžaduje si to rozsiahlu prácu v teréne.
- 22 Po tretie zverejnenie súradníc a ich spojenie s inventarizačnými údajmi (toho sa domáhajú žalobcovia): Okrem konkrétnych lokalít plôch odberu vzoriek by sa žalobcom – bez toho, aby ešte niečo museli urobiť – oznámili aj inventarizačné údaje týkajúce sa ich lokalít, resp. by bolo tiež známe, ako údaje príslušného miesta ovplyvňujú výsledky SMI (napríklad aký je prírastok dreva na dotknutom mieste). To by umožnilo ešte presnejšiu analýzu výsledkov SMI, ale zároveň by z rôznych dôvodov (zmena využívania pôdy, ťažba dreva, vek stromov, environmentálne vplyvy, choroby rastlín a pod.) nebolo možné dodatočne zistiť situáciu v minulosti. V najväčšej miere by to však narušilo reprezentatívnosť údajov SMI, keďže možnosť manipulácie údajov by sa ešte zvýšila a tieto údaje by sa mohli zámerne falšovať.

- 23 Súd zastáva názor, že na správne rozhodnutie v prejednávanej veci je potrebný výklad práva Únie. Prístup k informáciám o životnom prostredí je upravený v smernici o informáciách o životnom prostredí a v Aarhuskom dohovore, na ktoré sa treba zamerať. Tieto právne akty upravujú formou taxatívneho zoznamu aj dôvody na odmietnutie poskytnutia informácií o životnom prostredí, t. j. ak súd konštatuje, že žalovaná konala v súlade s vnútroštátnym zákonom, ktorý je v rozpore so smernicou o informáciách o životnom prostredí alebo s Aarhuským dohovorom, dotknutý vnútroštátny zákon nemožno uplatniť. To svedčí v prospech užitočnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania bez ohľadu na to, že vo vnútroštátnom práve v súčasnosti neexistujú nijaké konkrétne ustanovenia týkajúce sa právneho statusu inventarizačných údajov týkajúcich sa SMI a treba vychádzať zo zákonov o informáciách o životnom prostredí a verejne dostupných informáciách vo všeobecnosti – KeÜS, AvTS, ako aj RStS. Okrem toho treba konštatovať, že zákonodarca chcel zákonom výslovne klasifikovať inventarizačné údaje týkajúce sa SMI ako dôverné. Aj keby sa teda zaujalo stanovisko, že platné vnútroštátne právo neposkytuje dostatočný základ na odmietnutie poskytnutia údajov o polohe trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI, bol predložený nový návrh zákona, ktorý by čoskoro mohol vytvoriť taký základ, a spor o zlučiteľnosť vnútroštátneho práva s právom Európskej únie by v budúcnosti pokračoval. Súd považuje tvrdenie žalobcov, že zákonodarca prostredníctvom vnútroštátnych právnych aktov – najmä prostredníctvom § 24 ods. 2 bodu 1 a § 24 ods. 4 KeÜS – v porovnaní so smernicou o informáciách o životnom prostredí a s Aarhuským dohovorom rozšíril pojem informácie o životnom prostredí, za nedôvodné.
- 24 Súd, ktorý vo veci koná, narazil pri uplatňovaní smernice o informáciách o životnom prostredí na nasledujúce ťažkosti.
- 25 Po prvé sa žalobcovia – pokiaľ ide o otázku, či sa vyžiadané informácie majú považovať za informácie o životnom prostredí v zmysle článku 2 bodu 1 písm. a) alebo b) smernice o informáciách o životnom prostredí – odvolali na článok 2 bod 1 písm. a) smernice o informáciách o životnom prostredí [tomu zodpovedajú článok 2 bod 3 písm. a) Aarhuského dohovoru a § 24 ods. 2 bod 1 KeÜS]. Na účely rozhodnutia veci treba preskúmať, či sporné informácie spĺňajú obsahové znaky pojmu informácie o životnom prostredí uvedeného v článku 2 bode 1 písm. a) smernice o informáciách o životnom prostredí. Predmetom sporu nie je to, že sa zverejní výsledok SMI. Podľa názoru súdu sa informácie vyplývajúce z SMI bezpochyby majú klasifikovať ako informácie o životnom prostredí, keďže ide o informácie o stave životného prostredia. Podľa názoru súdu z toho však automaticky nevyplýva záver, že všetky inventarizačné údaje týkajúce sa SMI sa majú klasifikovať ako informácie o životnom prostredí – v odôvodnení 20 a v článku 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí sú okrem informácií o životnom prostredí uvedené aj metódy analýzy, čo vyvoláva otázku, či je to pojem, ktorý je vo vzťahu k pojmu informácie o životnom prostredí autonómny.
- 26 Po druhé žalobcovia zastávajú názor, že základné údaje týkajúce sa SMI predstavujú informácie o emisiách do životného prostredia, keďže získané údaje

sa podľa tvrdení žalovanej používajú na zostavovanie inventára skleníkových plynov v oblastiach využívania plôch, zmien využívania plôch a lesníctva a čiastočne aj v poľnohospodárskom sektore. Preto ide o informácie o emisiách do životného prostredia v zmysle článku 2 bodu 1 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí a podľa článku 4 ods. 2 druhého pododseku smernice o informáciách o životnom prostredí sa väčšina vnútroštátnych výnimiek, ktoré uvádza žalovaná, neuplatní. Súd pochybuje, že vyžiadané informácie sa majú považovať za informácie o emisiách do životného prostredia v zmysle článku 2 bodu 1 písm. b) a článku 4 ods. 2 druhého pododseku tejto smernice. Skutočnosť, že SMI sa používa ako metóda na zostavovanie štatistiky v oblasti lesníctva a že táto štatistika zasa slúži ako základ na zostavovanie inventára skleníkových plynov, podľa názoru súdu ešte neznamená, že vyžiadané informácie sú informáciami o emisiách do životného prostredia v zmysle smernice o informáciách o životnom prostredí.

- 27 Po tretie povinnosť žalovanej poskytnúť vyžiadané informácie a zverejniť metodiku používanú pri SMI podľa názoru žalobcov vyplýva z odôvodnenia 21 smernice, podľa ktorého v záujme zvýšenia povedomia verejnosti v záležitostiach životného prostredia a na zlepšenie ochrany životného prostredia by mali verejné orgány vhodným spôsobom sprístupňovať a šíriť informácie o životnom prostredí, ktoré sú významné pre ich funkciu. Podľa názoru súdu odôvodnenie 21 smernice nemôže predstavovať právny základ na zverejnenie vyžiadaných informácií, keďže je sformulované príliš široko a necháva členskému štátu určitú mieru voľnej úvahy. Okrem toho žalovaná preukázala, že inventarizačné údaje týkajúce sa SMI zverejnila v rozsahu, v akom to je možné bez narušenia ich kvality.
- 28 Po štvrté príklady z judikatúry Súdneho dvora uvádzané žalobcami, ktoré sú citované v bode 9 zhrnutia tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania, by sa mohli považovať za relevantné, ak by sa vyžiadané informácie mali klasifikovať ako informácie o emisiách do životného prostredia, keďže citované rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie sa týkajú práve takých informácií. Taká klasifikácia však podľa názoru súdu nebola presvedčivo odôvodnená, a preto odkazy žalobcov na judikatúru Súdneho dvora nepreukazujú správnosť ich argumentácie.
- 29 Ak sa zaujme stanovisko, že vyžiadané informácie sú informáciami o životnom prostredí v zmysle smernice o informáciách o životnom prostredí, v takom prípade vzniká otázka, či bolo zamietavé rozhodnutie žalovanej v súlade so smernicou o informáciách o životnom prostredí a s Aarhuským dohovorom. Podľa názoru žalovanej sú dané dôvody uvedené v článku 4 ods. 4 písm. a), b) a h) Aarhuského dohovoru, ktorým z obsahového hľadiska zodpovedajú dôvody uvedené v článku 4 ods. 2 písm. a), b) a h) smernice o informáciách o životnom prostredí. Žalovaná sa navyše odvolala na článok 4 ods. 1 písm. d) smernice o informáciách o životnom prostredí [ktorý zodpovedá článku 4 ods. 3 písm. c) Aarhuského dohovoru].

- 30 Podľa článku 4 ods. 1 písm. d) smernice o informáciách o životnom prostredí členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám o životnom prostredí sa zamietne, ak sa žiadosť týka práve dokončovaných materiálov alebo nedokončených dokumentov alebo údajov.
- 31 Žalovaná uvádza, že žalobcovia si vyžiadali informácie o súradniciach trvalých plôch odberu vzoriek v situácii, v ktorej boli údaje získané zo zodpovedajúcich plôch už použité pri štatistickej inventarizácii lesov a pri zostavovaní jej verejne dostupných výročných správ. Žalovaná uznáva, že – ak sa výsledky SMI zverejňujú každý rok – v tomto smere už nejde o návrh dokumentu. Zároveň uvádza, že štatistická inventarizácia lesov je sústavným prieskumom a údaje z inventarizácie trvalých plôch odberu vzoriek sa používajú pri prieskumoch v nasledujúcich rokoch. Žalovaná zastáva názor, že na účely zaručenia spoľahlivosti a kvality prieskumov uskutočnených v každom ďalšom roku je odôvodnené nezverejňovať dotknuté údaje, kým sa dotknuté trvalé plochy odberu vzoriek používajú pri prieskumoch. Podľa názoru súdu je sporné, či uvedené ustanovenie smernice v prejednávanom prípade pripúšťa odmietnutie poskytnutia informácií. Podľa názoru súdu z objektívneho hľadiska nejde o práve dokončované materiály alebo nedokončené dokumenty alebo údaje. Inventarizačné údaje týkajúce sa SMI sa získavajú raz za rok a sú to takzvané definitívne údaje. Podľa názoru súdu nie je možné zaradiť údaje o polohe trvalých plôch odberu vzoriek na účely SMI do pôsobnosti článku 4 ods. 1 písm. d) smernice o informáciách o životnom prostredí.
- 32 Podľa článku 4 ods. 2 písm. a) smernice o informáciách o životnom prostredí členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám o životnom prostredí sa zamietne, ak by ich zverejnenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť dôvernosť konania verejných orgánov, keď túto dôvernosť ustanovuje zákon.
- 33 Žalovaná sa oprela o § 34 ods. 1 RStS, podľa ktorého údaje, ktoré umožňujú priamu alebo nepriamu identifikáciu štatistickej jednotky, a teda zverejnenie jednotlivých údajov, sú dôverné údaje. V tomto prípade vzniká otázka, či odkaz na všeobecné zásady zostavovania štátnej štatistiky postačuje na splnenie požiadavky podľa článku 4 ods. 2 písm. a) smernice o informáciách o životnom prostredí, aby takú dôvernosť ustanovoval zákon. Podľa alternatívneho stanoviska by musela byť v zákone obsiahnutá právna úprava dôvernosti inventarizačných údajov týkajúcich sa SMI.
- 34 Podľa článku 4 ods. 2 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám o životnom prostredí sa zamietne, ak by ich zverejnenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť medzinárodné vzťahy, verejnú bezpečnosť alebo národnú obranu.
- 35 Žalovaná uvádza, že zverejnenie informácií, ktoré by v konečnom dôsledku ohrozili kvalitu a spoľahlivosť estónskej lesnej štatistiky, by narušilo schopnosť Estónska plniť si medzinárodné záväzky – zverejnenie informácií by tak mohlo nepriaznivo ovplyvniť medzinárodné vzťahy. Podľa názoru súdu je argumentácia

žalovanej týkajúca sa narušenia medzinárodných vzťahov estónskeho štátu hypotetická. Tento základ by podľa názoru súdu mohol prichádzať do úvahy, ak by z medzinárodného záväzného dohovoru vyplývala povinnosť používať SMI a zmluvný štát by preto bol okrem iného povinný rešpektovať dôvernosc inventarizačných údajov týkajúcich sa SMI. Keďže podľa informácií, ktoré má súd k dispozícii, taký záväzok neexistuje, tento súd zastáva názor, že článok 4 ods. 2 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí nie je vhodným základom na odmietnutie.

- 36 Podľa článku 4 ods. 2 písm. h) smernice o informáciách o životnom prostredí členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosť o prístup k informáciám o životnom prostredí sa zamietne, ak by ich zverejnenie mohlo nepriaznivo ovplyvniť ochranu životného prostredia, ktorej sa informácie o životnom prostredí týkajú, napríklad miesta výskytu vzácnych druhov.
- 37 Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že vzhľadom na použitie výsledkov SMI pri prijímaní rozhodnutí týkajúcich sa lesného hospodárstva a politiky v oblasti životného prostredia by skreslenie údajov spojené s ich poskytnutím mohlo ovplyvniť spoľahlivosť a kvalitu SMI, a teda aj narušiť záujmy ochrany životného prostredia, podľa názoru súdu neexistuje nijaká súvislosť medzi zverejnením údajov týkajúcich sa SMI a narušením záujmov ochrany životného prostredia, a preto sa súd domnieva, že článok 4 ods. 2 písm. h) smernice o informáciách o životnom prostredí nie je primeraným základom na odmietnutie vyhovenia žiadosti o informácie.
- 38 Stručne povedané, podľa názoru súdu by dôvody uvádzané žalovanou, ktoré vyplývajú z článku 4 smernice o informáciách o životnom prostredí, neumožnili odmietnuť poskytnutie informácií vyžiadaných v súlade so zákonom.
- 39 Napokon je možný výklad v tom zmysle, že vyžiadané informácie sa nemajú považovať za informácie o životnom prostredí v zmysle smernice o informáciách o životnom prostredí. Z odôvodnenia 20 a z článku 8 ods. 1 a 2 smernice o informáciách o životnom prostredí sa dajú vyvodiť dva závery. Po prvé metodika používaná na získavanie informácií o životnom prostredí sa nevyhnutne nemá stavať na roveň samotným informáciám o životnom prostredí, keďže v opačnom prípade by nebola uvedená samostatne. Po druhé sa v tejto smernici zdôrazňuje, že štát je povinný zaručiť aktuálnosť, presnosť a porovnateľnosť informácií o životnom prostredí. Článok 8 a odôvodnenie 20 vyvolávajú otázku, ako podrobne musia členské štáty zverejniť informácie o metódach analýzy, t. j. či to zahŕňa kompletne zverejnenie základných údajov štatistiky, alebo či je členský štát oprávnený obmedziť zverejnenie základných údajov, ak odôvodnil, že zverejnením takých údajov by sa mohla narušiť kvalita informácií o životnom prostredí. Podľa súdu nie je jasné, ako sa má smernica o informáciách o životnom prostredí v tejto situácii vykladať. Ďalší problém pri výklade článku 8 ods. 2 smernice o informáciách o životnom prostredí spočíva v tom, že článok 8 ods. 2 odkazuje na žiadosť o informácie podľa článku 2 bodu 1 písm. b) smernice o informáciách o životnom prostredí, t. j. na žiadosť týkajúcu sa emisií. Vzniká

však otázka, ako sa má článok 8 uplatniť, ak sa žiada o informácie, ktoré spĺňajú znaky článku 2 bodu 1 písm. a) tejto smernice. Ak sa informácie o metódach analýzy nedajú postaviť na roveň informáciám o životnom prostredí, vzniká otázka, z akých dôvodov možno odmietnuť žiadosť o informácie podľa článku 8 ods. 2. Uplatnia sa výnimky uvedené v článku 4? Vzniká tiež otázka, či neposkytnutie informácií možno zmierniť inými opatreniami, napríklad tým, že sa výskumným a vývojovým inštitúciám na základe dohody o používaní údajov poskytne prístup k údajom o polohe trvalých plôch odberu vzoriek na účely lesníckeho výskumu. Do inventarizačných údajov týkajúcich sa SMI môže na účely kontroly nahliadnuť aj Dvor audítorov.

- 40 Podľa názoru súdu sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Ustanovenia smernice o informáciách o životnom prostredí sa dajú vykladať odlišne, čo znamená, že ich nemožno považovať za jednoznačné (*acte clair*), a súdu nie je známa ani nijaká relevantná judikatúra, ktorá by poskytovala primeranú pomoc pri výklade (*acte éclairé*). Všeobecná zásada, že dôvody na odmietnutie poskytnutia informácií o životnom prostredí sa majú vykladať reštriktívne, tiež neposkytuje jednoznačné usmernenie na rozhodnutie prejednávanej veci.
- 41 Konajúci súd preto kladie vyššie uvedené otázky.